

IKT-mestring i dagliglivet

NONITE-konferansen i Bodø 8.2.2011

Prosjektleder Gro Marit Rødevand

Roller i prosjektet

Prosjektmidler: Fra ExtraStiftelsen
Helse og Rehabilitering

- Prosjekteier: NFU
- Prosjektarbeidet: Karde AS
- Rekruttering av testpersoner: NFU
- Spredningsaktiviteter:
Karde (bl.a. SOR, NONITE, Samfunn for alle)
- Referansegruppe: faglige råd
  - Statped, Sørlandet kompetansesenter
  - NAV SIKTE
  - Oslo Voksenopplæring, Nydalen (Oslo)
  - NFUs landsstyre

Bakgrunn

- Ungdom med UH (utviklingshemning) får ofte lite opplæring i bruk av IKT (informasjons- og kommunikasjonsteknologi).
- Ungdom med UH er liker å bruke IKT.
- IKT som PC, digitale bilder og mobiltelefon baserer seg mest på visuelle stimuli.
- Visuelle stimuli spesielt velegnet for mange med utviklingshemning, ikke minst ved Downs syndrom.
- Digitale ferdigheter svært viktige for å være selvstendig i dag (jf. 5. basis-kunnskap).
- Mange har god nytte av kalender, men bruker sjelden kalenderen på mobiltelefonen.

Foto: © Clipart.com

Prosjektidé

Hovedmål: Vise at økte digitale ferdigheter fremmer mestring, velvære og sosial interaksjon.

Delmål:

- Vise at unge med UH kan mestre mobilkalender, billedhåndtering og overføring mellom digitale medier, bl.a. via e-post)
- Lage kartleggingsverktøy for aktuelle digitale ferdigheter (skjemaer).
- Lage to kursmodeller.
- Øke foreldrenes forståelse for betydningen av IKT.
- Lage veiledere for tilsvarende undervisning (jf. kursene).

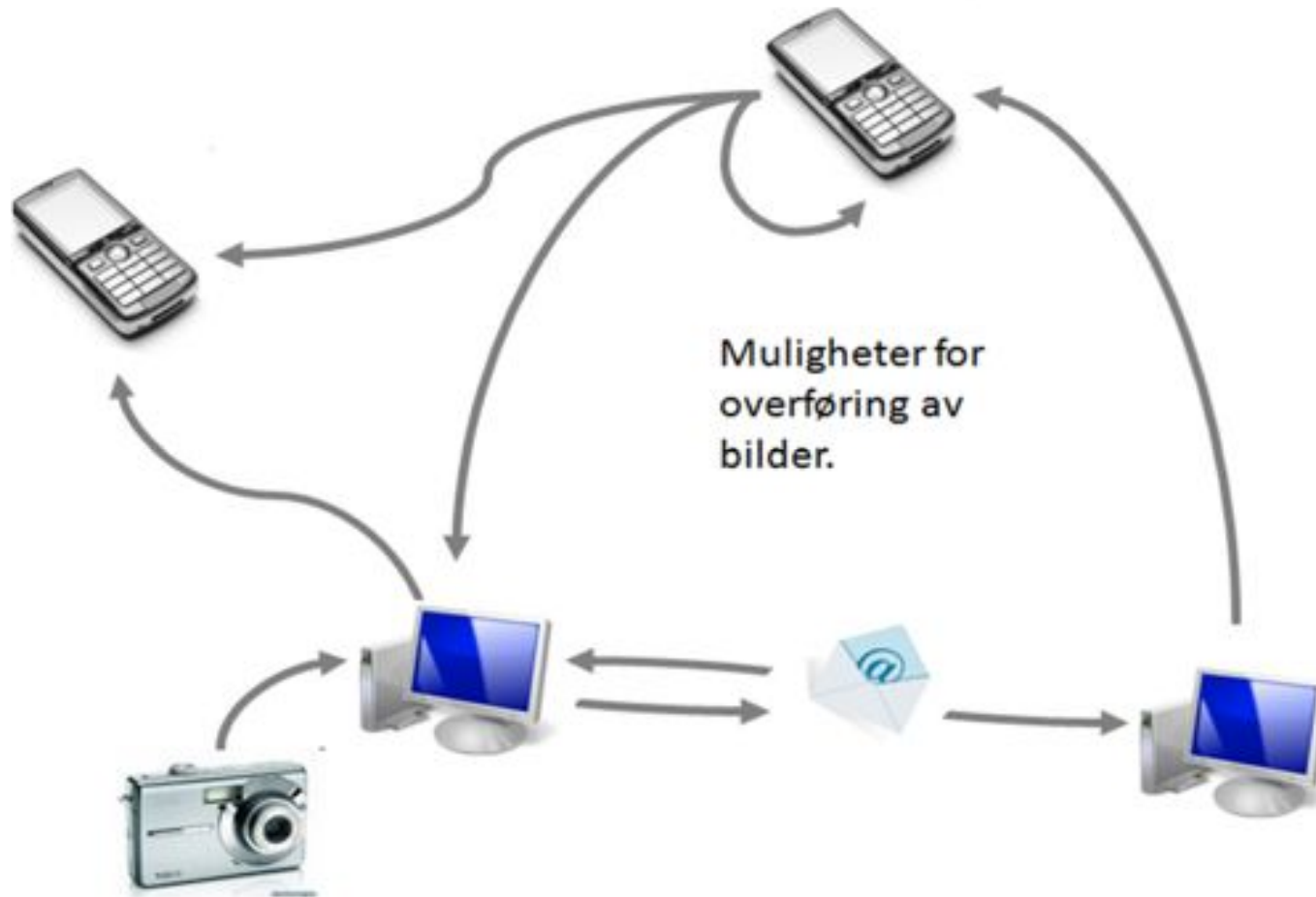

Utførelse

- Kartlegge IKT-ferdigheter før og etter kurs.
- Motivere og instruere to grupper UH og ledsagere til å **ta, overføre og bruke digitale bilder, e-post og mobiltelefonkalender** (6-8 ukers kurs).
- Fremme idéutveksling for bruk av digitale bilder og mobiltelefonkalender via unge med UH selv, søsken og ledsagere.
- Vurdere om nye ferdigheter har gitt økt mestring, velvære og sosial interaksjon (6 måneder etter kurs).
- Lage veiledere.
- Teste ut veiledere (i to familier).

Overføring av bilder mellom de aktuelle digitale mediene

Det første kurset – Deltakere

- Ønsket aldersgruppe 14 – 20 år.
- Krav om å kunne lese og skrive.
- Deltakere fra Oslo og Akershus.
- 6 ungdommer 13 – 17 år.
- 3 av ungdommene 13 år.
- 5 med Downs syndrom.
- 1 av foreldrene til hver ungdom.
- 2 kursledere.

Det første kurset – Praktisk

- Kartlegging før kurset (utstyr, ferdigheter)
- Kartlegging etter kurset (ferdigheter)
- Muntlig intervju av ungdom etter kurset
- Skjemaintervju av foreldre etter kurset
- 6 kurskvelder + idédugnad
- kl. 18.30 – 20.30 (inkl. 10-15 minutters pause)
- Hjemmearbeid
- Perm med detaljert kursmateriell
- Forskjellige konstellasjoner

Det første kurset – Kursmateriell

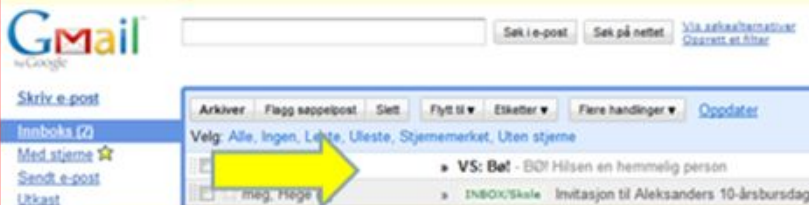
- En kursperm til de unge og en til foreldrene.
- Temainndeling (12 temaer, også litt nettvett).
- Så detaljert som mulig.
- Til bruk under og ikke minst etter kurs.
- De fleste presentasjoner laget likt for ungdom og foreldre.
- Mye bruk av skjermbilder med piler og annen markering.
- Bruk av bilder for mobiltelefon.
- Mye bruk av farger.
- Tekstbokser med forklarende tekst.

Eksempel på kursmaterieell – Gmail

Sletting av e-post og vedlegg

- Det hender vi får e-postmeldinger vi ikke har lyst til å ta vare på.
- Her er innboksen til Gmail. Her ser vi en melding som virker litt rar.

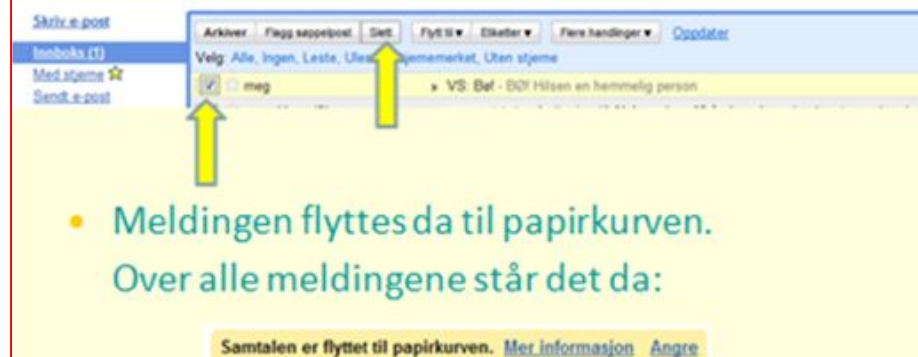
- Meldingen inneholder tekst og et vedlegg. Dette er ikke noen hyggelig e-post.

- Meldingen kan fjernes ved å trykke på Slett:

- Kanskje har man ikke lyst til å åpne meldingen i det hele tatt. Da kan den fjernes i Innboksen. Hak av meldingen. Trykk så på Slett.

Eksempel på kursmateriell – Mobilkalender

På nye mobiler kommer du gjerne raskt til kalenderen selv uten snarvei. Dette er et eksempel.

Når du har slått på mobilen, trykker du på meny-tasten.

I menyen må du bevege deg til kalenderen.

Når kalenderen er markert med farge, trykker du valg-tasten.

Da kommer kalenderen frem. Som regel vises en måned eller en uke på skjermen.

Eksempel på kursmateriell – Overføre bilder

Overføre bilder fra kamera til datamaskin

Kople kamera til datamaskinen med en USB-kabel. En USB-kabel følger som regel med når du kjøper kamera. Den passer i kontakten på kameraet (kontakten som gjerne er under et deksel).

Denne kontakten skal settes inn i en USB-port på datamaskinen.

Siden med dette merket skal være opp når du setter inn ledningen.

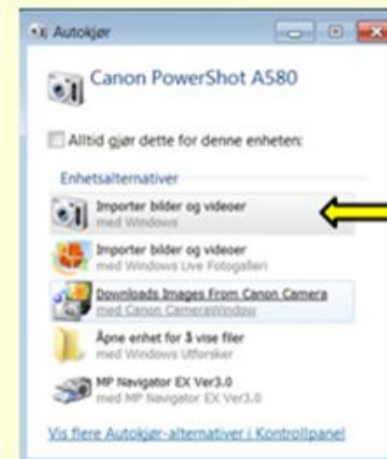
Hvis kontakten ikke har noe slikt merke, se at den tykkeste siden under åpningen er ned.

Overføre bilder fra kamera til datamaskin (2)

Slå på kameraet. Kameraet må være innstilt på avspilling. Det vil si at du ser et av bildene som er tatt tidligere, på skjermen.

Det kan hende du må trykke på knappen for avspilling på kameraet.

Da vises Autokjør-vinduet på PC-skjermen (hvis du har Windows).

Trykk på Importer bilder og videoer

Eksempel på kursmateriell – Finne bilder på PC

Holde orden på bildene på PC. Hva er filer og mapper?

Fil = et dokument, for eksempel et enkelt bilde

Mappe = en samling dokumenter som er ordnet samme sted, i samme mappe

Windows 7:

Virtblomster

Billedfil

Fig Caron-kamera

Mappe

Windows XP og Vista:

Zkyllinger

Billedfil

Adobe

Mappe

Finne bilder på PCen (1)

Windows 7

Windows 2003, XP og Vista

Eksempel på kursmateriell – Hjemmearbeid

Hjemmearbeid mellom 3. og 4. kurskveld
Kryss av når det er gjort

Fotografering/overføring av bilder:

- Ta minst 3 morsomme eller rare makrobilder.
- Overfør disse bildene til PCen.

Mobilkalender (voksne bør være med):

- Legg inn flere avtaler på samme dag, for eksempel når skoledagen starter og slutter, en fritidsaktivitet og noe du skal gjøre hjemme.
- Se på månedsvisning, ukesvisning og evt. dagsvisning (hvis mobiltelefonen har det) på den dagen du har lagt inn flere aktiviteter.

E-post:

- Lag en e-postmelding til Gro Marit. Bruk e-postadressen gro.marit.rodevand@karde.no Legg ved ett av makrobildene du har tatt og skriv: "Jeg ønsker meg en kortstokk med dette bildet på."

Hvis Gro Marit får meldingen før søndag, kan du sannsynligvis få kortstokken på kurset torsdag 11.11.

Kartleggings skjemaer IKT-ferdigheter

- 3 skjemaer:
  - e-post
  - mobilkalender
  - fotografering og billedbehandling (inkl. overføring til PC og forståelse av mappestruktur)
- Praktisk utførelse av oppgaver.
- Justeres etter første kurs.

Erfaringer fra kurset – Kursledere

- Rekruttering vanskelig.
- Kartleggingen før kurs lettere å få til enn etter.
- Ulikt IKT-utstyr utfordrende.
- Ungdommer stort sett ivrige og engasjerte.
- De fleste foreldre positive og ivrige, også til hjemmearbeid.
- To foreldre mindre engasjerte.
- Mer fravær enn forventet.
- To kursledere på både ungdom og foreldre i minste laget!
- Mye foreldrestøtte fortsatt viktig.

Erfaringer fra kurset – Ungdommene

- Likte kurset godt.
- Ble ikke slitne.
- Kursledere ikke for strenge.
- Ikke for mange vanskelige ord.
- Trodde de kom til å fortsette å bruke det de hadde lært.
- Hadde forslag til hva de kunne legge inn i kalenderen og hva de kunne bruke bilder til.
- Prioriterte kurs fremfor andre aktiviteter.

Erfaringer fra kurset – Foreldre

- Satte stor pris på kurspermen.
- Passe tidspunkt og lengde hver gang.
- Kurset kunne evt. gått over flere uker.
- Litt for mange temaer (litt for mye fokus på fotografering).
- Mesteparten av hjemmearbeid utført.
- Mer trening i overføring av bilder nødvendig for de fleste.
- Hadde gitt ungdommen e-postadresseliste.
- Tror ungdommene vil bruke mye av det de har lært, videre.

Idédugnad

- Hensikt: Øke kursdeltakeres og øvrige families interesse for å bruke kursferdigheter videre.
- Planlagt for unge kursdeltakere og søsken.
- Kun en bror og en venninne møtte opp.
- En gruppe med de unge.
- En gruppe med foreldre.
- Plenumoppsummering.
- Oversikt over alle forslag sendt familiene etterpå.

Neste kurs

- Eldre aldersgruppe (18 – 25 år).
- Krav om ledsager, men ikke at det må være en i nær familie.
- Litt færre temaer.
- Mer vekt på bilder på mobiltelefon.
- Mer repetisjonsøvelser.
- Kurs over flere kvelder.

Takk for oppmerksomheten!

